

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél előbb.
 Nyitótér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-mű-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Milleniumi alkotások.

Zombor, 1896. március 2.

Igazság és igazság marad, hogy egy nagy nemzeti ünnep, melyet az egész haza fejedelmével osztatlanul akar megülni, üdvös, nemes reformokat szokott létrehozni, újításokat, melyeket törvénybe iktatással, avagy a legnagyobb mérvű társadalmi akcióval sem lehet létrehozni, ha ez a nemzeti ünnep döntő súlyával nem hatna a kedélyekre, az emberi elhatározásra.

Sok üdvös akciót hozott már létre és tett keresztülvihetővé a mi ezer éves fennállásunk készülő jubileuma. Egy határvonal ez nemzetünk történetében, hol minden igaz hazafinak vissza kell tekinteni a fényes és sötét pontokkal s eseményekkel telt multba, vissza kell tekinteni, hogy tisztában lássuk, milyenek kell lenni az új ezredéveknek, a második ezredév beköszöntő szavadának és milyen módon adjuk át a második ezredév küszöbén a hazát az új nemzedéknek. Mert emberöltők mulnak és rohannak, elvesznek az idők végtelenségében nagyobb rázkódás, jelentékeny események nélkül. Ez az emberöltő azonban nem folyhat úgy az idők tengerébe, tudni kell a magyarnak, hogy akarja hátrahagyni ez országot a második ezredév virradó hajnalánál az utókoroknak.

És ezért tekint vissza a multba a magyar. Keresi azokat a momentumokat a legutolsó század lefolyt történelméből, melyek hazafiságot, nemes irányzatú célokat keltettek és teremtettek.

Az ezer év végén kerestük a nemzetünk által sinylett fogyatkozásokat, hiányokat a művészet, a tudomány, az irodalom, a kereskedelem és az ipar terén. És milyen következtetésekre jutottunk?

Művészetünkben sok a hiányosság, még pedig azon egyszerű okból, mert nem adnak munkát a művészeknek. S ekkor szinte önként jött létre a nemes mozgalom: emeljünk szobrot alapítóinknak, nagyjainknak, fejedelmeknek és államférfiainknak. S megszületett a haldokló ezredév végső napjaiban az — eltemetett hála. Feltámadott! és mi sietünk leróni hálaadózásunkat a mult nagyjainak, kiknek a jelent és az ezredévet köszönhetjük.

Azután kutattunk tovább. Mily fokon áll nálunk a tudomány? Oh, vannak nagyon tisztel-

ltre méltó, az egész világon hirt és elismerést szerzett tudósaink, de az egyesek tudománya még nem teszi művelté az egész nemzetet, hanem az általános műveltség, mely meg van a nép legalsóbb rétegeiben is. És arra a következtetésre jutottunk, hogy itt baj van, évszázados a mulasztás, a nép nem elég felvilágosodott, ezreknél és ezreknél hiányzik az iskolázás, a milleniumot tehát meg kell ülni oly módon is, hogy segítünk e bajokon, emeljük népiszkolákat.

Az irodalom is üdvös fellendülésnek indul a milleniumban, igaz, hogy a legkisebb mértékben. Mert valljuk be őszintén, pártkülönbség nélkül, hogy az irodalom mindenkor mostoha gyermeke volt minden kormányoknak. De hála Isten! nem szorul az irodalom a kormányok támogatására. Nagy, forrongó események vannak hivatva új életet és lendületet adni irodalmunknak és termékenyvé tenni íróinkat. És nem-e nagy, jelentőséges eseménye az a magyarnak, melyet most megülni készül? — A milleniumnak alkalmi irodalma teremtődött, de ettől eltekintve, az ezredévi ünnep kötelességet rótt az egész magyar íróvilágra, hogy minden tagja valami újjal, tartalommal, szóval: milleniumi művel lépjen fel. S ha még hozzá teszem, hogy úgy a megyék monografiáját, mint a magyar hírlapirodalom történetét most fogjuk először összegyűjtve, egy szerkes, egységes egészben találni, nyugodtan mondhatom, hogy az irodalom terén is — üdvös mozgalmaknak nézünk és — nézünk elébe.

De üdvös eredményeket érünk el a kereskedelem és az ipar terén. Első sorban erre szolgál az országos kiállítás, mely fényes tükröre lesz kereskedelmünk és iparunk életképességének, vagyoni gyarapodásunknak és előremenetelünknek. De a kiállítás hivatott, hogy feltüntesse hiányainkat is, hogy azután segíthessünk a fogyatkozásokon. Az egész ország kereskedelmi és iparvilága készült a kiállításra, ott fogjuk találni mindazt, mit ez az ország terem, munkál, alkot, épít és feltalál.

De nemcsak anyagi sikert, fellendülést jelent a millenium, nemcsak kézzel fogható, konkrét eredményeket fog tudni.

Tisztulnak kedélyeink, hat kedélyeinkre az ezredéves ünnep. Meg vagyok győződve, hogy

félre tesszük a pártoskodást, a felekezeti és nemzetiségi különbségeket, már a mennyire lehet, és békét fogunk teremteni. Éleszteni fogjuk a hazafiság tüzeit, nem fogjuk szégyelni, hogy újra hazafiak leszünk és hazaárulóknál nem kisebb bűnösöknek tekintjük a kozmopolitákat.

Igen, ez a fő. Ne legyünk kozmopoliták s ne tőrjünk meg a magyarok között a kozmopolitákat, mert veszedelmes ellenségek ezek. Legyünk tetteinkben és — nemcsak érzelmeinkben magyarok. Ne szégyeljük külsőségekben kimutatni, hogy magyarok vagyunk.

Ezért tartom nagyra a mozgalmat, melyet országunk szívében az egyetemi polgárok megindítottak. És e tekintetben feltétlenül elismerés illeti azokat, kik kieszközölték, hogy ezredéves fennállásunk ünnepségein felséges fejedelemszönyvünk hercegasszonyaival és palotahölgyeivel a régi magyar úrnő öltözetét viszi fel.

És a felséges asszony e szép elhatározásával megadta a példát. A magyar viselet divatba fog jönni, divatba kell hogy jöjjön és nem válik a mult emlékévé, régiséggé, melynek a történelmi muzeumban van a helye. Ujra látjuk az ötvenes évek buzó mozgalomát, mely a magyar viselet felújulását eredményezte. Ekkor tüntetni akartunk magyarságunkkal, mert bűn volt magyarnak lenni és mert a haza veszélyben volt, most ismét tüntetnünk kell magyarságunkkal, mert veszendőben és pusztulóban vannak a magyar erkölcsök s szokások. Már pedig meg akarjuk mutatni az ide seregülő művelt világnak, hogy magyarok vagyunk és szokásainkban, ruházódásunkban is azok akarunk maradni.

Ép ezért ne riadjunk vissza a kezdeményezés nehéz munkájától és a mely részében az országnak a kezdeményezés még meg nem történt, akadjon egy-két igaz hazafi, a kik a szép terv keresztülvitelétől nem riadnak vissza s akkor nem fog visszariadni a sokaság a példa követésétől.

Magyarország így a közelgő ünnepélyre magyar ünnepi szint ölt, magyar lesz városainak ábrázata, mert magyar a lakossága. És mi a külföld előtt fényesen fogjuk dokumentálni, hogy nemcsak állami létünkben és nyelvünkben, de szokásainkban és erkölcsünkben is magyarok vagyunk.

A „BÁCSKA” tárcája.

KÉSŐN.

— írta: Tormay Cecile. —

Március vége délután volt. A hó elolvadt a rétek felett, a fák rügyei felpattogtak s a fű szabadon légett a langyos fúvalomban. . . . Minden nyíltni, éledni kezdett, úgy mint az emberek szívében az ábrándos tavaszi szerelem.

A félnék nap odatűzte legragyogóbb sugarait a nagy terrasról az ebédőbe nyíló üveges ajtóra. Sok sugár megtörve halva maradt az üvegen, de pár keresztül osont, szerte szaladva a szoba sötét falán, elrejtözve a nehéz, nyomasztó függönyök ráncába. Szinte bujósdi játszóttak egymással — vagy tán ők kerestek valakit, talán azt a szép aranyoskét asszonyt, ki tavaly olyan fáradtan, betegesen vett tőlük búcsút. Akkor még fenn járt s fehér ruhás alakja, mint egy kialvó sugár bolyongott a nyirkos, örökárnyú parkban egy kis fényt hurocra e komor helyen magával.

Azután elvitték, messze délvidekre, melegebb, éltebb nap alá és az a nap sem tudta felmelegíteni. . . . csak hült. . . . hült. . . . Most már nem tud járni, csak viszik nagy karosszékekben, elbirja akárki, hisz könnyű, mint egy falevél.

Léptek hangzottak. . . . két férfi vigyázva, esendesen vitt ki a terrasra egy nagy karosszékot, az a fehér, aranyoskés szürme asszonyvirág egészen elveszett benne.

Letették.
 — Hová mész Laci? — kérdezte a beteg, férje felé fordulva, ki sapkáját a szemébe húzta, s megindult a terraslépcsőkön lefelé.

— Edesem ugy-e nem veszed rossz néven, de a lovaim után kell nézmem. Tudod, hogy a tavaszi versenyekre telmegyek, fogadtam rajuk, — azután mosolyogva fordult oda a csendesen álló nyulánk, barna fiatal emberhez, ki az előbb segítségére volt.

— Te itt maradsz. S ha a Hanna megengedi, mulattathatod.

— Oh be kegyes vagy, — szolt a férfi egy nagy bókot csapva, s mialatt kérdőleg nézett az igent bólintó asszonyra, befutott a szobába s kezében egy kis bársony-

puffal tért vissza. Oda dobta a beteg lábai elé és azután ráült.

. . . Mindketten hallgatagon néztek a magas alak után, ki vigan futott le a lépcsőkön és eltűnt a bokrok lombtalan vázai között.

Különös ember ez az én férjem, egyenesen örül, hogy itt hagyhattam, pedig nem mondhatnám hogy szívtelen, bár sokszor úgy tesz mintha az volna.

— Hanna, érteni kell őt, mindig élt-halt a vadászatiért, lovaglásért, versenyért. . . .

— No meg az udvarlásért, — vágott szavába az asszony egykedvűen.

— Persze, ahhoz is értett, s mindenütt egyforma szerenésje volt.

— De nem is becsüli többre az asszonyokat a lovaknál! . . .

— Arról az asszonyok, meg a lovak tehetnek!

— Oh! minden bizonynyal — felelt Hanna gyűrűvel játszva — az asszonyok elvitték a pénzt, a lovak meg hozták neki. . . .

Nem folytathatta, köhögni kezdett, feje hátra esuklott, szegény kimerült teste vonaglott, cimeres pókháló zsebkezdőjét pedig odaszorította ajkához, azután felve nézett a kendőre. . . . nem piros. . . . s a fehér valenciennés csipkék elegáns hullámai egy megkönnyebbült sóhajtástól emelkedtek keble felett.

— Hallja, hogy köhögök? . . . nem fogok én már soká élni. . . . Ugye nagyon rosszul nézek ki? . . .

Mi jut eszébe! — szolt a férfi vontatott hangon, előre is érezve, hogy ügyetlenül fog hazudni, — hisz most nagyon jó színben van és. . . .

— Nagyon jó színben, — ismételte Hanna, esalódva az utolsó szavakon, ő valami elhihetőbbet várt, valamit, a mi egy kis reményt adhat. Mert bár érezte, hogy halálosan beteg, mégis hiit egy keveset a felgyógyulásban s a tragikus szomorú dolgokról nem azért beszélt, mintha lelke mélyéből úgy gondolkodott volna, hanem mert ijeszgetni szeretete környezetét s ki akarta erőszakolni a vigasztalást.

A férfi csak elnézte, — ott látta a beesett halántékok körül lappangani a halált — ott a szép profilon, melyet rozszszinnel keretelt be az esti fény, s ott a szőke hajhullámok között. . . . mindenütt a halál, hosszú hervasztó betegségével.

— Miért néz rám olyan sajnálkozóva? szolt meg Hanna hevesen. — ne sajnáljon kérem, oh nincs rá szükségem, eleget éltem már arra, hogy kiheverjem csalódásaimat. Örülök, hogy mindennek vége lesz a halál után, mert nem hiszek a jövő életben s ez jól van így: fáradt vagyok én bárminő feltámadásra. Egészen belepirult, a mig elmondta szónoklatát s aztán oldalt lepillantott a férfira: vajjon milyen hatást tehetek rá szavai. Az nagyon szomorúan nézett maga elé, s az asszony valóságilag megjéjt: hogy hát ő talán igazat beszélt, hogy elhiszik, komolyan veszik szavait. „Pajtás!” — gyenge, fáradt kezével meglegyintette vállát — „ne beszéljünk olyan szomorú dolgokról, inkább meséljen nekem valamit. . . . ugyan mondja meg már egyszer, hogy kibe szerelmes.”

— Pajtás! . . . Pajtás, ismételte a férfi, de régen nem mondta ezt nekem, emlékszik, azelőtt pedig mindig így hívott. . . .

— Oh! megint kitér, másról akar beszélni, de ma én semmi mást nem hallgatok meg, csak a szerelme történetét. Előre. . . meséljen.

A férfi gondolkozva nézett ki a terrasról. A láthatáron húzódtak a bihari hegyek bele borulva az alföldi síkba. . . . errébb mormolva, ezüstösen rohant az a csalóka gonosz Sebes-Körös. A park sötét lombtalan fáival pedig sóvárogva nyújtózott le a folyó felé. . . .

Elgondolta, hogy hát kit is szeretett ő, mert valami kedves nyugtalanságot mindig érezett, de nem tudta, kiért. Talán azt a bolondos kis Adi chansonette-t szerettem? . . . vagy a hosszú gracieuse Miss Nellit a Renz cirkuszából. . . . vagy a hű ábrándos falubeli parasztlányt, ki végül bele ölte magát a Körösbe? . . . nem, ezeket én nem szerettem! De hát akkor kit?

— Pajtás, edes pajtás, hát miért nem mesél? Látja ez nem szép magától. Mint gyermekek együtt hancuroztunk, verekedtünk. . . . mikor megnőttünk, együtt táncoltunk, egymást bolondítottuk, — jó barátok voltunk, és maga most egy szegény beteg asszony kérésére nem akarja elmondani, hogy kibe szerelmes, ugyan miért szomorít el? tegye meg. . . .

— Milyen szépek a maga szemei Hanna, tudja egészen olyanok hosszú szempilláival, mint a hegyvidéki, hajnali kőd aranyos napsugárral. . . .

— Pajtás, ez gyönyörű szép hasonlat, — hanem én

Magyar ember a király is, a legelső magyar ember, a kinek felséges hitvese, dicső király-asszonyunk szintén magyar szívvel és magyar ünneplőben üli meg birodalmának ezer éves fennállását!

Szilágyi Gyula.

A millenium.

A milleniumi ünnepek részletes tervezete az O. E. értesítése szerint a következő:

Május 1-én öfelsége Budapestre érkezik.
Május 2-án öfelsége a kereskedelmi miniszter felkérésére személyesen megnyitja az országos kiállítást. (Kíséretében lesz a királyi család 29 tagja, valamint a külföldi államok diplomáciai képviselői.) Ugyan e nap estején a kir. operaházban theatre parée lesz a kir. család, a diplomácia tagjainak s az ország főméltóságainak jelenlétében.

Május 3-án a koronázási templomban ünnepélyes hálaadó-istentisztelet lesz, melyen a királyné is jelen leend. (A királyi család nőtágjai s így természetesen a többi hölgyek is kivétel nélkül diszmagyarban jelennek meg.)

Május 5-én vagy 6-án a királyi palotában udvari fogadási estély leend, melyen a királyné is jelen lesz.
Május 10-én az ország összes templomaiban istentisztelet tartatik, a mire nézve a vallás- és közoktatási miniszter már meg is kereste a felekezeti főhatóságait.

Május 15-éig az ország összes törvényhatóságai ünnepélyes disz-közpüléseket tartanak.
Május 18-án az uralkodócsalád jelenlétében theatre parée lesz, a nemzeti színházban.

Junius 5-én a korona és koronázási jelvények ünnepélyesen kivételnek s a Mátyás-templomban jun. 8-án közszemlére kitétetnek.

Junius 6-án ö felsége a kir. család tagjaival együtt részt veend az új királyi palota alapkövetéle ünnepélyén.

Junius 7-én fogadja ö felsége az összes törvényhatóságok főispánjainak s Budapest székesfővárosnak tisztelgését.

Junius 8-án lesz az országgyűlés hódolatának bemutatása a király előtt. (A díszmenet a Mátyás-templomból felvevén a koronát is, levonul az új országházba, melynek kupolatermében a képviselők és főrendek együttes gyűlést tartanak. A terem szűk karzatán levő mintegy negyven helyet a diplomácia tagjai foglalják el; a főhercegnők számára a fülkékben páholyok rendeztetnek be; 17 főherceg, mint a főrendház tagja, részt veend az ülésben. A rövid ülés után a menet a koronával együtt felvonul a királyi várba s ott az országgyűlés hódolatát a király előtt a két ház egyikének elnöke fogja tolmácsolni.)

Julius 5-én lesz a pusztaszeri, 19-én a munkácsi, aug. 2-án a pannonhalmi, 16-án a brassói honalapítási emlék felavatása. Aug. 20-án a budavári Szt. István szobor alapkövetéle ünnepélyes letétele, 23-án a kir. Kuria épületének, 30-án a nyitrai zóborhegyi emlékek felavatása.

Szept. 1—5-ike közt ünnepélyesen megnyitják a 400 millenárius népiszkolát, 6-án a kassai dómnak, 13-án ö felsége jelenlétében a pozsonyi Mária Terézia szobornak, 20-án a zimonyi emlékszobornak felavatása. 27-én ö felsége s a külföldi uralkodók jelenlétében a Vaskapu megnyitása.

Okt. 4-én lesz ö felsége jelenlétében megnyitása a vámbátéri hidnak, a mely „Ferenc-József”-hid nevet nyer. 11-én az iparművészeti múzeum megnyitása, 18-án pedig a hetedik a dévényi ezredvi emlékszobor felavatása. 31-én az országos kiállítás berekesztése, este a kir. operaházban és a nemzeti színházban disz-előadásokkal.

Május 10-én az ország minden részében, az összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletek lesz-

nem tágitok... én hallani aka... eleinte halkán nevetett, azután göresös köhögésben fulladt el a hangja.

A férfi ismét ránézett s keserűen kérdezte saját magát: „Miért köhög?... miért beteg?... miért kell éppen neki meghalnia, mikor annyi száz más él, örül... Istenem, miért fog majd ö nemsokára elporladni szép szöke fejével...”

— Már megint mire gondolt? szólalt meg Hanna kissé libegve — hát egyes leszek, csak azt kell megmondania, hogy asszony-e vagy leány?

— Asszony. — mormogta a férfi, anélkül, hogy tudta volna, mit beszél.

— Még csak azt mondja meg, hogy szép-e vagy csunya? — fogta könyörgésre az asszony a dolgot, miatt két keze közé szorította a férfit. Ujra reá jött a höhögés, fuldokolva vergődött, feje pedig ide s tova hánykolódott a támlányon.

Pajtás pedig érezte, hogy ez az asszony nemsokára meghal... talán egy év múlva... talán e tavaszon... talán holnap. És ha öt itt hagy, egyedül leszek!... nem lesz senkim. Pedig a többiek mind körültem maradnak, csak ö megy el és nélküle üres lesz a világ... Üres... de hát hogyan? hisz ha öt nem pótolhatja senki, ha ö több nekem mint valamennyi ember... hisz akkor ö mindenem!

Tenyérrel ügyesen törölt ki szeméből egy könnyet, s miattá hízkelkedve cirógatta a kezében fekvő kis kezét, borzadva nézett ki a Körös felé.

Lassan beakonyult, a nap lemenőben volt. A folyó felett szürke, vigasztalan köd torlódt össze, sötétlen homályogva el a fénytelen lett habok felett... A magas egről lehullott egy elkésett napsugár s kűzköde tört a kődon át... lyeunek látta a férfi jövő életét. Szürke, örökös köd... egy kis sugarával az emlékezésnek.

Pajtás vissza kapta fejét, felpillantott... a halvány kedves arca, azután lehajlott s megcsókolta az asszony ruháját... hosszan ott fejejtette arcát s belemormogta a fehér, habos szövetbe:

— Hanna, édes Hanna, hisz én magát szeretem. Az asszony előre hajlott, szeme közé akart nézni, de elvesztette az ellensúlyt... s a férfi vállán suttogta el keserűen:

— Későn... nagyon későn...

nek az ezredéves ünnep alkalmából. Május 1—15. között lesznek a városi és megyei törvényhatóságok disz-közpülései. Minthogy nagyon kívánatos, hogy a hálaadó istentiszteleteken — a melyek az ország minden templomában tartatnak — az illető község vagy város tisztviselői és lakossága felekezeti különbségnélkül teljes számban résztvegyen, mert igazán méltóan csak így, egységesen ünnepeket meg a nemzet fennállásának ezredik évfordulóját, nagyon helyén volna, hogyha a megyei törvényhatóságok disz-közpüléseiket ne 10-én, az országsszerte tartandó istentiszteletek napján, hanem más napon tartásák, hogy 10-én a törvényhatósági bizottság vidéki tagjai lakhelyükön maradhassanak s résztvehessenek a különböző felekezeti istentiszteletein.

A május 10-én Budapesten tartandó isteni tisztel- leten részt vesznek a király, a főhercegek és az udvari és országos főméltóságok. Ép így kellene, hogy a vidéken a városok és megyék tisztviselői és intelligenciája jelen legyenek az illető városokban és községekben rendezendő isteni tisztelleteken.

Legfeljebb a szab. kir. és törvényhatósági joggal felruházott városok tarthatnak közgyűléseket az isteni tisztelletek napján, a mely városok törvényhatósági bizottsági tagjai természetesen a városban lakván, ugyanazon napon jelen lehetnek a közgyűlésen is, meg az isteni tisztelleteken is.

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Dörner Károly pánosovai kir. törvényszéki írodatisztet a zombori kir. törvényszékhez írodagazgatóvá nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Drégely Ferenc bajai kir. járásbírósi segédtelevkönyvvezetőt ugyanazon kir. járásbíróshoz televkönyvvezetővé nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Schieb Ernő zombori lakost a zentai kir. adóhivatalhoz adó-tiszttevé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Bodnár Balázs szegedi és Weisz Armin szabadkai törvényszéki díjnokokat a szabadkai kir. törvényszékhez irnokokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Petrovics István zombori és Róth Mózes bácsalmási kir. járásbírósi irnokokat kölesönösen áthelyezte.

Áthelyezés. Wieser Alfréd kulai adótitst hason minőségben áthelyezett a szászvárosi kir. adóhivatalhoz.

Előléptetés. Molnár Aladár, az újvidéki kereskedelmi iskola segédtanitóját a vallás- és közoktatás- ügyi miniszter a X. fizetési osztályba rendes tanitóvá nevezte ki.

Számonkérőszék. Dr. Vojnits István vármegyei főispán folyó hó 21-én a vármegyei összes hivataloknál számonkérőszéket tart.

Katonai hír. A m. kir. szabadkai 6. honvéd gyalogezred kötelékébe tartozó dr. Schneider Kornél tartalékos főorvos és Schuster József tartalékos hadnagy saját kérelmükre a szolgálaton kívüli viszonyba helyezteték.

Mihályi János üdvözlése. A cservenkai temetkezési-egyesület vasárnap ülte meg fennállásának 25 éves jubileumát. Ebből az alkalmából az egyesület táviratilag üdvözölte id. Mihályi János, vármegyei árvaszéki elnököt, a ki az egyetnek megalapítója és első elnöke volt. Az üdvözlő távirat a következő: Nagyságos Mihályi János árvaszéki elnök urnak Zomborban. A cservenkai temetkezési-egyesület mai 25 éves jubileuma alkalmából őszinte hálaival emlékezik meg Nagyságról, mint egyetünk alapítójáról, illetve első elnökéről, kívánva, hogy az Egék Úra éltesse sokáig Nagyságotat kedves családjá, ananyegyünk és szeretett hazánk javára. Rauch Péter elnök, Wagner Henrik jegyző.

Az apatini járás jegyzői volt főszolgabírójúnak. Az apatini járás kilenc jegyzője kellemes emléket adott át vasárnap Ribiczey Bélának, egykori főszolgabírójúnak, a ki most árvaszéki ilnök a vármegyénél. Diszes nagy keretbe foglalt kilenc arckép az, az apatini járás kilenc jegyzőjének arcképe. Középen Ribiczeynek nagy alakban a nemesi címere van, fölül ezen szavak: „Az apatini járás jegyzői volt főszolgabírójúnak, ribicei Ribiczey Bélának — és alul: „Bács-Bodrogh vármegye árvaszéki ilnökének tisztellett és szeretett jelölté”. Az arcképek művészi ízléssel vannak egybeállítva.

A dalárda közgyűlése. A zombori kaszinó-egyleti dalárda vasárnap délelőtt tartotta meg ez idei rendes évi közgyűlést. Pribil Ernő, a dalárda elnöke részletes jelentést terjesztett a közgyűlés elő a dalárda múlt évi működéséről. Megválasztották a dalárda tisztikarát és választmányát. A tisztikar a régi maradt. Elnök: Pribil Ernő, alelnök: Popovits Sebő, titkár: dr. Frank Mihály, pénztáros: Husvéth Károly, zeneműtáros: Fodor Mihály, szertáros: Turkovits Gyula, karnagy: Milesinszky Alajos. A közgyűlés Milesinszky Alajos karnagnak és dr. Horváth Ákos tb. karnagnak köszönetet szavazott a múlt évi tevékenységükért. Schmausz Endre szabadkai főispán, Bittermann Nándor, lapunk kiadója és Bruck Ferenc, az újvidéki dalárda elnöke az elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel a dalárda tiszteleti tagjaivá választattak meg.

Március 15. Március 15-ének megünneplése tárgyában folyó hó 1-én a polgári kaszinó-egyleti dalárda termében látogatott értekezlet tartatott, melyen az ünnepély programjának kidolgozására egy öt tagú bizottság választatott. Ezen előkészítő bizottság tagjai a következők: Bárczi Iván, Medveczky Zsigmond, Pribil Ernő, Eibach István, dr. Pataj Sándor. Az ünnepély programja véglegesen nincs megállapítva, azonban annyit már most is irbatunk, hogy az idén március tizenötödikének ünneplése nagyobb szabású keretben fog lefolyni, mint tavaly és az előző években. A nagy nap délelőttjén a polgári kaszinó nagytermében matine lesz, melyen a polgári kaszinói dalárda, a zombori Tóth Kálmán kör és az iparos dalárda az alkalmához illő bazafias dalokat fognak együttesen énekelni. Ezenkívül Duchon János dr. ünnepi ódát szaval és Trischler Károly ünnepi beszédet mond. Az ünnepélyt este a kaszinó megtartandó társasvacsora fogja bezárni, a melyen az első felkészítő öfelségére Bárczy Iván mondja, a nap jelentőségéről pedig Pataj Sándor dr., a Zombori Hírlap szerkesztője fog beszélni. Az ünnepély iránt várossszerte társadalmunk minden körében nagy érdeklődés mutatkozik és hisszük, hogy impozáns módon fog lefolyni.

A bandériumi zászló. Zombor városa — mint tudjuk — képviselteni fogja magát a milleniumi bandériumban. Ezen alkalmával a törvényhatóság zászlaját is vinni kellene a menetben, de — mint már említettük — a városnak zászlója nincsen. A mikor mi indítványoztuk, hogy hazafias goldolkozásu hölgyeink maguk csináljanak a milleniumra zászlót, többen azt állították, hogy hiszen van zászlója a városnak, évekket ezelőtt ki is volt tűzve a város erkélyére. Minekünk tudomásunk volt arról a bizonyos zászlóról, de az nem a város zászlója. Most utána nézve a dolognak, hiteles adatokat szereztünk. A zászló fakó, kék-fehér színű, egyik oldalán a városnak selyemre festett címere, a másikon pedig szent Flórián szobra van. Ezt a zászlót 1807-ben Gromon szül. Vieser Anna ajándékozta az itthelyt akkoriban állott „Bürger-Cor“-nak, amint ezt a zászló német szövegű szafelgírata is igazolja. Tehát még sem a város zászlója.

Thea-estély. A zombori magyar nőegylet, mint már mult számnkbau írtuk, folyó hó 7-én, szombaton, a Vadászkiirt-zsálló összes termeiben thea-estélyt rendez. Az estélyre vonatkozó előkészületek már javában folynak; a nőegyletnek a jótékonyágban annyira buzgó tagjai mindent elkövetnek, hogy az estély fényesen sikerüljön. Maguk a nőegyleti tagok és felkért leányok fognak theat, hideg eteleket, süteményeket és hűsítő italokat felszolgálni, illetve árusítani. A főrendezésnek nehéz munkáját Szemző Istvánné urnó végzi, akinek lakásán e tárgyában mult szombatn népes értekezlet tartatott.

Vizsgák. Az adai m. kir. földmives iskola téli félévi vizsgái e hó 2-án kezdődtek s tartanak 3-án, esetleg 4-én is.

Hymen. Bodin Mihály zombori főgmánziumi rendes tanár vasárnap délután esküdött örök hűséget Husvéth Gizella kisasszonynak, id. Husvéth István virilista, tekintélyes nagyiparos leányának. Násznapok voltak: a menyasszony részéről Schmausz Endre szabadkai főispán, a vőlegény részéről Gerevits Gusztáv főgmánziumi igazgató. A fényes esküvőt nagyszámú közönség nézte végig; este Husvéth István vendégszerető házána pompás lakoma volt, melyre a rokonnokon kívül a vőlegény és menyasszony számos tisztelője és ismerőse volt hivatalos.

Szerb színészek Zomborban. Az újvidéki szerb színtársulat folyó március végén fejezi be Újvidéken az előadásait és onnan Zomborba készül jönni.

A milleniumi bandérium és Zombor város. Zombor szab. kir. város törvényhatósági közgyűlése egy bizottságot küldött ki a végből, hogy a milleniumi bandériumban való részvétel ügyét előkészítse. Ez a bizottság vasárnap délután értekezletet tartott, amelyen dr. Vojnits főispán is részt vett. Bö és részletes fölvilágosítást adott itt a főispán a tervezett bandérium felől. A bizottság hozzávetőlegesen mérlegel- vén a költségeket, javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a banderisták költségeihez való hozzájárulásra bocsásson majd 2000 frtot a polgármester rendelkezésére. Szóba került, hogy vajjon a banderisták mind egyenlő dísz- ruhát viseljenek-e, vagy kiki a kedve szerinti díszma- gyart öltse. A bizottság többsége odanyilatkozott, hogy a díszruhában való változatosság, a szinponpa csak emelni fogja a bandérium fényét. Akinek a jelenkezők közül lova nem lenne, az honvédlóvat kap erre az al- kalomra. A banderisták oda és vissza ingyen (I. oszt.) jegyet kapnak, a lószállítás szintén ingyen történik. Budapesten oleső elszállásolásról is gondoskodnak, mint- egy 60—70 krba kerül naponta. A város a 2000 frtból esetleg megveszi egyik-másik fölszerelési cikket, avagy egyébként segélyezi a banderistákat. Abban állapodtak meg, hogy legalább öt ember küldendő föl. Jelenkez- hetnek azonban többen is, úgy hogy esetleg 8, vagy még több lovas is küldhető föl. A város törvényhatósága ezen ügygyel legközelebb ismét foglalkozni fog.

Pályázatot hirdet a zombori pénzügyigazgató- ság pénzügyi fogalmazói állásra.

Jubiláris közgyűlés. A zombori izraelita nő- egylet, a mely a jótékonyág tenné mindig kiváló buz- góságot fejtett ki, ma ülte meg fennállásának 25 éves év- fordulóját. Ebből az alkalmából jubiláris disz-közpülés tartatott a „Vadászkiirt” nagytermében. A közgyűlésen diszes és nagyszámú közönség jelent meg. Ott láttuk a többek között dr. Vojnits István főispánt, Sándor Bélát, Széchenyi József kir. törvényszéki elnököt, Schlagetter Gyula polgármestert, Fejér Gyula apátot stb. Az elnök asztalnál Spitzer Mórné és Szilágyi Mórné foglaltak hely- lyet. Spitzer Mórné, az egyet elnöke, a ki ritka lelke- sedéssel, ambícióival, a női szív jótékonyágai érzetének teljével oly régen áll a nemescélu egyet élén, rövid szavakkal nyitotta meg a közgyűlést. Grünert Samu a közgyűlés megnyitása után nagyhatásu, szép ünnepi beszédet mondott, melyet jövő számunkban közlünk. A beszédet lelkesen megénezték. Grünert Samu a be- széde kapcsán azt indítványozta, hogy a jubiláris év emlékére festessék le Spitzer Mórné arcképét és tegye- nek egy nagyobb alapítványt. Ezen indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadták. Ezel a közgyűlés Spitzer Mórné és a derek egyetület éltetésével véget ért. Este a „Va- dászkiirt” összes termeiben táncmulatság volt, a mulat- ságon szépszámu közönség vett részt s a legjobb hangu- latban mulatott a derek nőegylet jubileumának örmére!

Bácskai föld pozsonyi földben. Hihetetlen- nek hangzik, de bizony úgy van. Bácskai föld lesz pozsonyi földben. Pozsonyban ugyanis a millenium al- kalmából koronázó emlékszobrot emelnek. Tekintettel arra, hogy Pozsony királykoronázó város volt és hogy az országgyűlések ott tartattak, a pozsonyiak elhatározták, hogy a szobrot, illetve emlékoszlopot az egész or- szág földjén fogják fölépíteni. Átírtak vármegyénk alis- pánjához, hogy küldjünk nekik bácskai földet; hasonló- lag átírtak minden megyéhez. Az emlék tehat az egész ország földjén fog állani.

Statisztika. Zombor városának február hó folyamán összesen 72 szülélesi és 48 halálozási eset fordult elő. A szülélesi eseteket illetőleg: volt 68 törvé- nyes és 4 törvénytelen újszülött; 41 fiú és 31 leány. A halálozási eseteket illetőleg: 0—1 éves korban 18, 1—5 éves korban 4, 5—20 éves korban 4, 20—30 éves korban 1, 30—40 éves korban 3, 40—60 éves korban 6, 60—80 éves korban 9 és végül 80 éven felüli korban 3 egyén halt meg.

Pályázat. Az ó-becei kir. adóhivatalnál meg- üresedett adótitstai állásra pályázatot hirdet a zombori kir. pénzügyigazgatóság.

Közgyűlés. A zombori első temetkezési-egylet folyó hó 1-én, vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését, a melyen az egylet tisztikarát és választmányát választották meg.

Színház Baján. Fűredi Károly színtársulata Baján mult hó 25-én kezdte meg előadásait. A közönség meg van elégedve a társulattal s szép támogatásban részesíti.

Villamos vasút Szabadka és Palics között. A szabadka palicsi villamos vasút kiépítésének megkezdésére nagyban folynak az előkészületek. Valószínű, hogy a vasút a tavasz folyamán elkészül, úgy, hogy július 1-én már átadható lesz a forgalomnak.

Helyreigazítás. Lapunk mult hó 25-iki számában a „Magyar Hírlap“ nyomán közölt „Kormos arcu rablók“ című hírdőre vonatkozólag vettük a következő helyreigazítást: Az egész hírből csak annyi igaz, hogy Banczík F. mulatott. De nem Bajmok és O-Morovica közti csárdában — ezen az uton nincs is csárda — hanem O-Morovicának kellős közepén. A tamburások nem voltak bekormozva, nem kötözték meg a gazdát, nem lökték az árokba és nem rabolták ki. A tamburásokat elfogták ugyan, be is kísérték a bács-topolyai járás-bírószághoz, de onnan szabadon is bocsájtották őket és nem adták át a szabadkai törvényszéknek, mert ártatlanságuk kiderült. Nem is találhatták meg ennél fogva náluk a pénzt 100 frt bíjjával és egyáltalán nem tettek beismerő vallomást. Maga Banczík is azt állítja, hogy a tamburások nem bántották. A „Magyar Hírlap“ hírének többi része különben helyes.

Hirtelen halál. Baján egy 46-48 évesnek látszó, a földmives osztályhoz tartozó ismeretlen nő mult hó 27-én a túlzótánya előtt leült, fejét botjára hajította és meghalt. A rendőrség lefénképezte a holttestet, hogy ennek segítségével kiderítse a bűnt.

Esküvő. Dr. Bruck Mór apatini ügyvéd március hó 15-én esküszik örök bűséget Kaufmann Vilma kisasszonynak.

Eljegyzés. Dr. Goldschmidt Zsigmond gyakorló orvos Vukovarott, eljegyezte Reich Ella kisasszonyt, Reich Bernát bajai kereskedő leányát.

Zilahi Gyula Ujvidéken. Zilahi Gyula, a nemzeti színház elsőrendű tagja tegnap, március hó 2-án Ujvidéken művészteltét rendezett.

Tűz. Ujvidéken a mult heti nagy vihar alatt nem kevesebb mint 8 tüzet jeleztek; szerencsére csak kéménytüzek voltak, melyek csakhamar eloltattak.

Piknik B-Almásán. Az izr. Purim alkalmából a b. almási kereskedő-ijuság e hó 29-én egy igen sikerült pikniket rendezett. A jótékony célu mulatságon szép számmal jelent meg a közönség, úgy hogy az almási izr. templom kifetésére 25 frt tiszta jövedelem maradt. A pikniket megelőzőleg az izr. iskolában gyermekszínelőadás tartott, melyet a nagyszámban megjelent publikum hálás elismerésben részesített.

Anyós és feleség egyszerre. Érdekes eset történt Gajdobra községben. Gregorovits István jómódú földesgazda a napokban tartotta meg a lakodalmát és pedig már hatodszor. A menyasszony pedig a vőlegényt elhált feleségének édesanyja; Gregorovits mindegyik elhált felesége után azoknak időrendben egymásután következő bűgait vette el. Tehát sorrendben ötöt s mint-hogy hatodik testvér már nem volt, az anyózt vezette az oltárhoz. A lakodalmi jövedelvet csak az a sok anyósvic rontotta el, a mivel a vőlegényt megostromolta a vendégsereg.

A kinek minden negyedik évben lesz születésnapja. Ritka mint a fehér hang, a kinek minden negyedik évben van a születésnapja. A sorsnak kissé tréfás játéka kell ahhoz, hogy valaki éppen február 29-én szülessen, a mikor február 29-ike csak minden negyedik évben van. A zombori anyakönyvi hivatalnál történt egy február 29-iki bejegyzés. E szerint a most születtett kis honpolgárnak, Hermann József asztalosmester hasonló nevű fiának csak minden negyedik évben lesz születésnapja.

A mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézet igazgatósága folyó hó 16-án Bujanovics Sándor elnöke alatt tartott ülésében megállapította az 1895. év mérlegét. A nyereség- és veszteség-számla szerint tesz a veszteség, melyben a díjtartalék 10,318 kor. 49 fillért tesz, az alapvagyon-szaporodás 572 kor. 97 fillért stb., összesen 89,191 kor. 40 fillér. Nyereség, melyben a m. kir. földmívelésügyi miniszter segélye 6000 kor., adományok és alapítványok 413 kor. 20 fillér, nyereség értékpapírokon 25 kor. 31 fillér, kamatok 2784 kor. 03 fillér stb., összesen 89,191 kor. 40 fillér. Mérleg számla szerint a vagyon: értékpapírokon 37,300 frt 4 1/2 %, a regále-kötvény 75,532 kor. 50 fillér, hátralekös díjak 5150 kor. 80 fillér, pénztári készlet 950 kor. 54 fillér stb., összesen 85,876 kor. 46 fillér. Teher 1894-ről áthozott alapvagyon 4652 kor. 86 fillér, díjtartalék 76,231 kor. 94 fillér. Tartozások: magy. gazdt. és erdőtiszték orsz. egyesületének tőke-követelése 4176 kor. 80 fillér. Magy. gazdt. és erdőtiszték orsz. egyesületének kamatkövetelése 186 kor. 11 fillér, alapvagyon-szaporodás 574 kor. 97 fillér stb., összesen 85,876 kor. 46 fillér. Ezután elhatározta az igazgatóság, hogy a közgyűlés április havának egy később meghatározandó napján fog megtartani. Új tagokul felvették: Rákóczy Lajos, költői Antal Ferenc és Sal István gazdatiszték.

Katonai lóvásár. A földmívelésügyi m. kir. miniszterium által kibocsátott hirdetés szerint a hadsereg lószükségletének fedezése végett vármegyénk területén katonai lóvásárok fognak tartatni és pedig: O-Becsen március hó 16-án, Zomborban március hó 18-án, Bács-Almásán március hó 20-án, Baján március hó 21-én, Sándoron április hó 13-án, Szabadkán április hó 15-én.

Művészet és irodalom.

Pályázat dalművekre. A szabadkai dalegyestület pályázatot hirdet a következő feltételek alatt: 1. Kívánatik egy négy szólamu a capella férfiak. 2. Csakis eredeti, még sehol meg nem jelent népdal-egyveleg vagy néprománok pályázhatnak; műdalok kizártnak. 3. Pályadíj 400 korona, melyből 200 koronával a legjobb, 120 koronával a második és 80 koronával a harmadik mű díjaztatik; ezért a jutalmazott művek a szabadkai dalegyestület kizárólagos tulajdona lesznek az

ezzel járó minden jogokkal. 4. A pályamunkák idegen kézzel leírva s zárt jellegű levéllel ellátva 1896. évi április hó 30-ig Kosztolányi Árpád urhoz Szabadkán, mint a dalegyestület titkárához beiktalendők; később érkező pályamunkák nem vétetnek figyelembe. A bíráló-bizottság, mely a szabadkai dalegyestület által kiküldött bizottságból áll, a beérkező művek felett bírálatát s a pályázat eredményét legkésőbb 1896. évi június hó 30-ig fogja kihirdetni.

Mátyás napján.

(Nagybójtai pohártanulmány és felkészítő.)

Uraim! Nem egy, — de két Mátyásról kívánok elmélkedni ezuttal. Egy díjőhéba szorított azért mégis mai történetüket. Csak türelem uraim! türelem. Négy gerezd után, — csak két Mátyás.

Az egyik Mátyás, az a csúf Mátyás odakünn, ki az idő forogtatában ránk zúdítá a vihart és szelet, éppen most. Igazi bójtai szél, külföns egy nyugtalan s elégedetlen szent ez. Az égben megújja az állandó boldogságot, időapostolnak csap fel, Falnak concurrentiát csinálva. Minden évben meglátogat bennünket tel után, mikor a tavasz kezd birokra kelni a téllal, malmáért. Időjárásunkkal soha sincs megelégedve. Ha tavaszt talál nálunk, Borroost hívja segítségül, telet csinál, ha pedig telet lelt, segítségül véve a napsugárt, tavaszt csinál, úgy hogy egész mondaköz fecseg a nép ajkán arról, hogy a mikor jön ez az időcsináló Mátyás szent, tör, ha talál jeget s ha jeget nem lel, csinál magának ilyet.

Az idén szokottnál is nagyobb időzavarodást csinált ez a furcsa szent. Alig recitálták el a papok tegnapi vesperását, alig borult a csillagtalan est a földre, támasztott fölöttünk olyan bízovátart, mely a számmal karöltve járt, kergetett az utcáról, piacról mindenkit. Azért mondom, hogy a hóval együtt járt a homok, mert Mátyásunk új mesterségre is adta magát, és ha eddig nem találva jeget, csinált, hasonlóképpen mikor nálunk homokot nem talált, hozott. Véljük Szabadkáról röptül a sok homok ide. Ha Mátyásunk még két annyit hozna, megteremhetne nálunk is az a híres szabadkai siller, mely nem tűri az exportot. Vélem azért is volt most ezen évben olyan turbulens a Mátyás, mert a kalendárium csinálók a tegnapi szökőnap miatt egy-gyel hátrább tolták földi uralmának napját. Még ez ünnepeles órában is halljuk a viláhnak üvöltő tombolását, halljuk trombitaszertileg mint harsogja túl a hó zizegését és a hódára kopogását, sívó éles hangja meg-meg rezgeteti az ablaktáblákat s azután nyargal rónán, völgyön és hércetőkön át. A hó fergeteg nagyon kiterjeszté halotti fátolyát a föld vén feje fölé. Csontát, kővé fagyaszt mindent.

Mi azonban nem engedünk magunknak port hintoni szemünk közé s csak egykedvűen mosolyogjuk annak a külső Mátyásnak erőlködéseit idő dolgában. Csak fityvet vetünk neki a mi belső Mátyásunk vendégszerető meleg szobáiból, hol úgy érezzük magunkat, mint ha az ősi magyar vendégszeretettel laknánk egy fedél alatt.

Nagyon sokan jövének meg, még az asztmás betegek is, kik szél urammal nem szeretnek együtt sétálni. Mondogatták is, alig hogy a kilincset elhagyják, nem jöttem volna ebben a rut időben Mátyás! ha nem volna olyan régi jó barátom Mátyás.

Nagyon jól éreztük magunkat itt. Bizonyos melegség olvaszta lelkünket, szívünket. Jó hangulat teszi beszédessé ajkunkat. Én azonban ünnepelet barátunk kályha melegének nem tulajdonítom ezt a belsőleg érzett meleget, mely egyikünkben ömlik a másikba. Én lelki szememmel látok a vendéglátó házban egy oltárt, a barátság oltárát, melyen időnként áldozni szokott szíves házi gazdánk. Mai névnapja, barátainak ünnepe alkalmából és a barátság oltárán szítja a barátság tűzét, élesíti annak lángját. Azért éreztük mindnyájan magunkat melegen. Ugyebár uraim! milyen egészen más Mátyás ez, ez a mi békés Mátyásunk idebent, mint az a másik Mátyás odakünn? Megengedtem magamnak ezt a párhuzamot állítani fel a két Mátyás között.

Talán az se fogja sérteni szíves házigazdánk ismert szerénységét, ha őt bölcsebbnek hirdetem, mint a bibliai ó-egiptomi azon okosoknál is, kik előre látván a bekövetkezendő hét sovány esztendő, idején ellátták magtáiraikat eseléggel. Méltán mondtam tehát jó barátunkat bölcsebbnek amazoknál, mert a bibliai takarékosan annyival tett túl, hogy pincéjének megtöltésével is gondoskodott, még idején, mert mikor észrevette a filoxera vastatrix közeledését, midőn szomoruan tapasztalá, miként tarolja le ez a kis fereg s lepi el bámulatos sokasággal legjobb borteremő hegyeinket, letarolván a kúpokról, lankáokról a világ legjobb növényét, melyet Noé apánk óta ismer a vigadó s beteg ember is ép egyaránt. Aprónként, csupa előrelátásból annyi bort szűrt le a szomszédos borteremő vidékekről pincéjébe, hogy ne csak neki magának, háznépének, barátainak, szomszajleltük vigasztalására, de elég legyen az unokáinak is. Fáradt és szakértémmel veszdött, hogy pincéjének jeles termékeit pincegyöngyök alakjában hordhassa fel az asztalra. Fáradság nélkül nem volt az uraim! A gyöngyökgyöngy is, tenger mélyesége fenekén, győtrelemmel izzadja ki magából a drága gyöngyöt. De ne gondoljunk most sokat arra, hogy miként lett a gyöngy, döbbenő gyönyörűséggel nézzük inkább, mikor itt a gyöngy, legpompásabb pincegyöngy. Misészetben ezzel a kitűnő badacsonyival, a római pápa is, Jézus nevenapján is.

Vezsem azért én is az egyik poharat kezembe, vizsgálom a kristálytiszta tvegen át tartalmát. Mintha csak felolvasztott arany volna.

Emelem kezemmel magasra a másik poharat is, vizsgálom ennek is tartalmát. Mintha csak felolvasztott rubin volna, ki-kicsillan egyik pohárból is, a másikból is a nektár tükre.

Megállok a régibb boldogabb idők eme két emlékenél s gondolom, hogy csak az ilyen tiszta borforrások mellett kaphatták az ihletet badacsonyi szütreteken, kedvenc koszorúaink, a Kisfaludyak.

Vezsem azután az egyik poharat a kezembe s megiszom olvasztott arany tartalmát, az emberre, társadalmunk ékességére, s barátainak büszkeségére. Azt hiszem elég lapidaris stílussal szoltam közkedveltségű s névnap ünneplő házigazdánkról.

Fejére zudított sok „eljen“ után felemelem a másik pohárt, kiiszom az olvasztott rubint a szíves háziasszony, a ház nagyasszonyának jólétére, kívánva, tükörzöldjék mindig vissza az éj derűje, homlokán.

V. K.

ELVESZETT A FILKÓ.

Nem tudják önök mit tesz az: elveszett a Filkó mert hiszen önök azt sem tudják, hogy ki vagy mi az a Filkó.

De én meg mondom önöknek, hogy ki vagy mi az a Filkó és akkor önök tudni fogják mit tesz az: hogy elveszett a Filkó.

Hát — kérem alásan — a Filkó — az a mi Filkónk a szerkesztőség Filkója volt, a ki most már nem a mi Filkónk, mert most már elveszett a Filkó és most már az Isten tudja, kinek a Filkója a szegény Filkó.

Úgy történt — kérem alásan — hogy lapunknak egyik buzgó munkatársa kézirát helyett a Filkót küldte nekünk ajándékba, a Filkót — tetszik tudni — a ki most elveszett és a ki most már nincs többet.

Mi a kézirátokat vagy a papirkosárba vagy pedig a nyomdába szoktuk küldeni. Mivel pedig a Filkó nem volt kézirát, hanem Filkó, ergő őt sem a papirkosárba, sem pedig a nyomdába nem küldtük, hanem megvendégteltük sunkával meg kaláccsal és lefektettük a szerkesztő iroasztala mellett nagy plüs divánra.

A Filkónak tetszett a munka is, meg a kalács is, no meg a diván is. Jó lakott és jót aludt a jámbor teremtes, éppen annyit, a mennyi idő alatt egy vezércikk elkészült. Mikor fölébredt, a szerkesztőnk éppen befejezte a vezércikket. Ennek az öröme, meg annak az öröme, hogy a Filkó édesálmot aludott, a szerkesztőség tagjainak jelenlétében egy három ujjnyi széles rózsaszínű szalagot kötött a Filkó nyakára.

A Filkónak ez is tetszett, minek jeléül akkorát ásított, hogy akár egy Filkónak nevezett törpe agarat is lenyelhetett volna. Bizonyosan úgy gondolkozott a mi Filkónk, hogy olyan jó dolga, mint neki van, az ősapjának és anyjának se volt — a Noé bárkájában. Mert hogy a Noé bárkájában voltak az ősei is, annak kétségtelen jele az, hogy a Filkó egyáltalán létezett.

A Filkónak jó dolga volt, nagyon jó dolga volt. Nem csak a kézirátot sürgető szedőgyerek irányelte azt meg, hanem megirigyelte a riportertünk is. Mert mikor a Filkó elnyújtózkodva hevert a kanapén, a szedőgyereknek szaladgálnia kellett a nyomdából a szerkesztőségbe, a szerkesztőségbe a nyomdába; a riportertünknek meg szélbe-hidegbe mennie kellett friss hírek után, vagy legalább is gyártania a híreket, amikor kacccjammeros állapotára való tekintettel olyan szívesen cserélt volna a Filkóval.

O Filkó, Filkó, ha te tudtad volna, milyen bánattal hozsz a redakcióra! Dehogy vesztél volna el!

Mert hiszen annyira megszoktuk már — kérem alásan — hogy nem tudtunk belekezdni az írásba, még a Filkót köztűnk nem láttuk, nem tudtuk élvezettel elszívni a hivatalos szivarokat és nem tudtuk megkivánni az annyira kívánatos sörözést se, ha a Filkó nem ásítotik nagyokat köztűnk.

Mindnyájan szerettük a Filkót és ő mégis ithagyott bennünket. Most már nincs többé Filkó.

Ugyan kérem, ha netán rá akadnának valahol a mi Filkónkra, hozzák vissza kérem a szerkesztőségbe.

Vagy igaz, hát nem is mondtam még meg, hogy hogyan is nézett ki tulajdonképen az a Filkó?

Hát a Filkó, kérem alásan, a Filkó, az úgy nézett ki, mint ahogy egy jól megtermett fehér agár kutya kinézni szokott.

Marczli Pán.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1956. sz.

tkvi 1896.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh megye árva-pénztára végrehajthatónak Háhu Mihály és neje Benzinger Anna végrehajtást szenvedők elleni 69 frt 49 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbírószághoz területek, Kerynáján fekvő, a kerynájai 1108. sz. tjkvben foglalt Hahu Mihály és neje szül. Benzinger Anna nevének álló A. 1347/20. hr. 492. sz. i. számu ház és 74 □ öl beltelekre 400 frtban ennell megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi ápril hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor Kerynaja községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserének 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi február hó 13-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbíróság 5995. számú végzése által Kohn Hermann temesvári lakos javára Nikoletits Táca gardinoveci lakos ellen 82 frt 30 kr tőke, ennek 1895. évi október hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 02 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 595 frtra becsült kocsik, lovak, kukorica, buza, birkák és egyéb ingók nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5995. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gardinovecén alperes lakásán leendő eszközzésére 1896. évi március hó 3-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1896. évi február hó 12-én

Vigh Aladár,
kir. bir. végrehajtó

Fölhívás.

Mult évi december hó 27-én a helybeli zálogházban árverés alá került: 2 ezüst gyertyatartó, 2 drb ezüst kanál s egy női aranyóra; minthogy a gyertyatartók családi ereklyét képeznek, ez uton felkéri a volt tulajdonos a vevőt, sziveskedjék a fentjelzett tárgyakat (esetleg csak a gyertyatartókat) a vételáron felül még 20 frtnak kifizetése ellenében **Schick Rezső** ékszerész-nél (Zrínyi-utca 177. szám) átadni.

Pályázat.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolánál lemondás folytán megüresedett tanítói állásra pályázat hirdetik. Evi fizetés: 400 frt készpénz. Kötelessége a megválasztottnak az iskolások által kijelölt osztályt vezetni s az ismétlő iskolát is külön díj nélkül tanítani. Az állás azonnal elfoglalandó. A szabályszerűen felszerelt kérvények **folyo évi március hó 14-éig** a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címelve főtisztelendő Tormágy Gábor ker. esperes urhoz Katymárra küldendők.

KURKA KÁROLY,
iskolaszéki elnök.

2-1

Gyümölcsfák és díszfaültetvények

különbféle minőségben a faiskola felhagyása miatt dús választékban és rendkívül olcsó áron azonnal eladatnak

Halm Sándornál
Bács-Madaras.

4-1

Posta- és táviradaállomás.

714. szám.

kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járáshoz tartozó Nadaly községben üresedésben levő községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvosnak javadalmazása: orvostudornak 800, sebésznek 400 forint.

Látogatási díj nappal 20, éjjel 40 kr.

Halottkémlesi díj 20 kr.

A megválasztott orvosnak kézi gyógyszerár tartása engedélyeztetni fog, valamint a trachomasok kezeléséért is külön díjra számíthat.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat **hosszú folyó évi március hó 10-ig** annyival is inkább nyújtják be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetnek.

Zsablyán, 1896. évi február hó 18-án.

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

1320. sz.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b.-kulai járásba kebelezett és ruthén nyelvű B.-Keresztur községben lemondás folytán megüresedett, község orvosi állásra, — tekintettel arra, hogy a már egyszer ki írt pályázatra folyamodó nem jelentkezett, — egy újabb pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kellően s nyelvismeretüket is igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **1896. évi március hó 20-dik** napjáig annál is inkább nyújtják be, mert az azontúl érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Ezen állással 500 frt évi fizetés, 20 kr nappali és 40 kr éjjeli látogatási díj, továbbá kézi gyógytáratásának a joga van egybekötve.

B.-Kulán, 1896. február hó 7-én.

Müller,
szolgabíró.

3-3

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbíróság 5229. számú végzése által Kohn Hermann temesvári lakos javára Nikoletits Táca gardinoveci lakos ellen 300 frt tőke, ennek 1895. évi október hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 50 frt 72 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 595 frtra becsült lovak, kocik, kukorica, buza, birka és disznóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5994. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gardinovecén alperes lakásán leendő eszközzésére 1896. évi március hó 3-ik napjának délutáni 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1896. évi február hó 12-én.

Vigh Aladár,
kir. bir. végrehajtó.

6595. szám.

alisp. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munka biztosítása céljából **folyo évi március hó 16-ik napjának reggeli 9 órák** or a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghivatnak.

A biztosítandó munka a következő:
A zombor-apatini múton hiányzó 671 drb kerékvető előállítás és elhelyezése.

Elhelyezés fogantatóstandó 1896. évi április hó 20-ik napjáig.

Leendő bantépénz 36 frt.

Ezen felsorolt munkára vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak ugy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzet és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és folyó évi március hó 14-ik napjának délutáni 5 óráig a vármegye alispánjára címelve nyújtandók be.

Az ajánlatok ugy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kelleketeket bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt abban részt venni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előírásokat okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 100%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok Popovics Sebő th. főjegyző urnak hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1896. évi február hó 21-én.

2-2

KARÁCSON,
alispán.

12. szám.

1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróság 5379/p. 1895. sz. végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt Kann és Heller budapesti cég javára Müller Mihály és neje hódásági lakosok ellen 203 frt 93 kr tőke, ennek 1895. évi október hó 1-ső napjától számítandó és pedig 101 frt 80 kr után 1895. évi augusztus hó 15-től járó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt 05 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 515 frtra becsült különféle vasárak stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 604/p. 1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódásághon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1896. évi március hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1896. évi február hó 23. án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

1446. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bodrogh-Monostorszegh községben megüresedett irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása havi részletenként előre fizetendő évi 360 frt.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám **folyo évi március hó 12-éig** nyújtják be.

Apatin, 1896. évi február hó 18-án.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Alulírt községi elüljáróság által ezennel közzététetik, hogy a községi képviselőtestületnek 2/közgy. 1896. számú határozata alapján **folyo évi március hó 15-én délelőtt 11 órakor** Szántova község-házánál nyilvános árverésen a következő két darab bika fog eladatni:

1. Egy darab 10 éves fehé, báró Rédl rasztinai uradalmából származó kinnstrált bika.

2. Egy darab 6 éves, a pécsi püspöki uradalomból származó és a folyó évben tenyészigazolvánnyal ellátott bika mint fölös számú.

Az árverési feltételek alulírt jegyzőnél megtekinthetők.

Szántován, 1896. évi február hó 25-én.

Odry Andor, **Mándity Barisa,**
jegyző. 2-1 biró.

15. szám.

1896

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróság 565. számú végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt Meyer Gusztáv bécsi keresk. cég javára Butter-Walter Antal és neje, ugy Müller Mihály hódásági lakosok ellen 281 frt 25 kr tőke, ennek 1895. évi szeptember hó 2-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 83 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül- és lefoglalt és 1739 frt 03 kr-ra becsült különféle rőfös és vasárak stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 565/1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódásághon alperesek üzletében leendő eszközzésére 1896. évi március hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1896. évi február hó 23. án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

410. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. sz. községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve törvényhatóság intézkedéséig szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett gyalogrendőri állásra, melylyel évi 200 frt készpénz fizetés van összekötve, ezennel pályázatot hirdetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

a) magyar honpolgár, b) vedőkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte, c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű, d) teljesen egészséges, e) írni, olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőröknek.

2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti előnyök és körülmények köziratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek, hallás és látás bírása teljesen kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulírt elüljáróshoz **1896. évi március hó 15-ik napjáig** bezárólag benyújtandók.

A ruházatot a rendőr sajátjából tartozik fedezni, a felszerelést a község adja.

Kupuszina, 1896. évi február hó 28-án.

Török Endre, **Mikó János,**
jegyző. 2-1 biró.

1676. szám.

kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Petrovác székhelyvel bíró Petrovác, Glozsán és Kiszács községekből alakult kör-állatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, miszerint minősítésüket igazoló állatorvosi oklevéllel felszerelendő kérvényüket **f. évi március hó 25-éig** alulírtotnál nyújtják be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

Az állatorvos javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 600 frt, melyhez Petrovác községe 300 frt, Glozsán 140 frt és Kiszács 160 frttal járul.

Továbbá Petrovác községében a megállapított husvágatási biztosítási díj, nemkülönben a magán feleltől privát praxis után a választás után a képviselőtestülettel egyezségileg megállapítandó s szedhető díj.

Ujvidék, 1896. évi február hó 23-án.

Főszolgabíró helyett:
Mezey Imre,
szolgabíró.